

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

**חקירות בתביעות לגמלת הבטחת הכנסה
2005-2001**

מאת
אבנר שרף

ירושלים, תמוז התשס"ז, יולי 2007

פתח דבר

מינהל המחקר והתכנון מגיש פרסום מקיף בתחום החקירות של תובעי הגמלה להבטחת הכנסה ומקבלי הגמלה בשנים 2001-2005.

המוסד לביטוח לאומי חוקר בשגרת עבודתו תובעי גמלאות שונות, באחד משלושה מסלולים: א. על פי נוהל שנקבע על פי הניסיון – חקירת קבוצות מקבלים ותובעים של גמלאות שיש חשש שהן נוטות לניצול לרעה. ב. על פי שיקול דעתו של פקיד התביעות שמצא פרטים מחשידים על תובע מסוים ג. על פי מידע מהציבור. יש להדגיש ששיעור המקרים שבהם התגלה בחקירות ניצול לרעה אינו מיצג את כלל ציבור מקבלי הגמלה, שכן הנשלחים לחקירה אינם מדגם מיצג אלא מקרים בהם קיים חשש או חשד לניצול לרעה.

הפרסום כולל נתונים על מגישי תביעות וגם על מקבלי הגמלה להבטחת הכנסה שנחקרו בשנים 2001-2005, לפי סיבות ההפניה לחקירה, פריטי המידע שנחקרו והשפעת החקירה על החלטות פקידי התביעות.

הנתונים מתבססים על דיווח פקידי התביעות בתיקים שהטיפול בהם הסתיים בשנים 2001 - 2005 ונעשו בהם חקירות. הפרטים שנרשמו היו: נושא החקירה, האם הצהרות התובעים היו נכונות, האם התגלו ממצאים חדשים, האם המידע שנאסף בחקירות השפיע על החלטות פקידי התביעות ומה היו ההחלטות בתביעות.

תודתי למר אבנר שרף ממינהל המחקר והתכנון אשר ריכז וניתח את הממצאים בפרסום זה ולגבי אורנה ורקוביצקי וגבי לילי דגן מהאגף להבטחת הכנסה אשר סייעו רבות בהכנת פרסום זה. תודה מיוחדת לגבי מיה עורב-הטל על העריכה הלשונית ולגבי נירה עמיר על עבודתה המסורה בהדפסת הפרסום.

ד"ר יגאל בן שלום
המנהל הכללי

תוכן העניינים

עמוד

1	הממצאים העיקריים
2	המאפיינים של תיקי הבטחת הכנסה שנחקרו
4	פריטי מידע שנחקרו לפי מאפיינים שונים
8	פריטי מידע שנחקרו לפי סיבת ההפניה לחקירה
12	פריטי מידע שנחקרו לפי נושאים נבחרים ולפי סיבת ההפניה לחקירה
24	תוצאות החקירות והשפעתן על החלטות פקידי התביעות
33	תיקי הבטחת הכנסה שטופלו בשנת 2005
39	סיכום ומסקנות
40	נספחים
41	א. אופן הדיווח של פקידי התביעות
42	ב. סוגי נושאים שהופנו לחקירה

הממצאים העיקריים

בשנים 2005-2001 נחקרו 71.4 אלף תיקים של תביעות להבטחת הכנסה, שהיוו כ-9% מכלל התיקים הפעילים בהבטחת הכנסה. הנושאים העיקריים שהופנו לחקירה היו מגורים משותפים (כ-59.4% מהתיקים שנחקרו) ונושאי רכב (21.5%).

40.2% מהחקירות הופנו לחקירה על פי נוהל, 47.4% על פי שיקול דעת, והשאר כ-12.4%, על פי מידע מהציבור והשלמות חקירה.

בכ-75.3% מסך כל התיקים שנחקרו בשנים אלה התבקשו החוקרים לברר פריט מידע אחד. באותן שנים נחקרו 98 אלף פריטי מידע, מתוכם 43.5% בנושאי מגורים משותפים, 21.6% בנושאי רכב ו-20% בנושאי הכנסה ועבודה.

ב-34% מסך כל פריטי המידע שנבדקו מצאו החוקרים שפריטי המידע שהוצהרו על ידי מגישי התביעות או המקבלים לא היו נכונים: כך ב-34.4% בנושאי מגורים משותפים ובכ-39.8% בנושאי רכב. כאמור לעיל, התיקים שנשלחים לחקירה אינם מדגם מייצג. להפך: נשלחים לחקירה בעיקר תיקים חשודים (שבהם יש חשד לניצול לרעה), ועל כן אין במידע זה כדי לרמוז על שיעור ה"רמאים" בקרב מקבלי הגמלה.

ב-40.4% מסך כל פריטי המידע שנחקרו, מצאו החוקרים ממצאים חדשים: כך ב-45% מהפריטים שנחקרו בנושאי מגורים משותפים וב-41.9% בנושאי רכב. הממצאים שעלו בחקירת 44.2% מסך כל פריטי המידע השפיעו על החלטות פקידי התביעות. לפי סוג פריט המידע, נמצא כי ב-49.7% מהפריטים בנושאי מגורים משותפים וב-44.4% בנושאי רכב השפיעו הממצאים בחקירה על החלטות פקידי התביעות.

ב-33.9% מהתיקים שהופנו לחקירה לפי שיקול דעת בשנים 2005-2001 נמצאו הצהרות לא נכונות, בהשוואה ל-30% בתיקים שהופנו לחקירה על פי נוהל.

ב-42% מהתיקים שנחקרו על פי נוהל מצאו החוקרים ממצאים חדשים שלא היו בהצהרות מגישי התביעות, לעומת 37.2% כאלה בתיקים שהופנו לחקירה על פי שיקול דעת. בחינת ההשפעות של החקירות על החלטות פקידי התביעות מראה כי ב-44.2% מפריטי המידע שנחקרו היתה השפעה לממצאי החוקרים על החלטות פקידי התביעות.

ב-43.9% מתיקי הבטחת הכנסה שנחקרו בשנים 2005-2001 החליטו פקידי הגמלאות לדחות או להפסיק את תשלום הגמלה. מזה ב-35.8% הושפעו פקידי התביעות ישירות מממצאי החוקרים.

המאפיינים של תיקי הבטחת הכנסה שנחקרו

אגף החקירות טיפל בשנים 2001-2005 ב-71.4 אלף תיקים בהבטחת הכנסה. תיקים אלה נרשמו במערכת ממוחשבת על פי עקרונות שתמציתם נמצאים בנספח לפרסום.

מהנתונים של לוח 1 עולה כי בעוד שהשנים 2002-2003 אופיינו בעלייה של כ-13% לשנה במספר התיקים שנחקרו, הרי שנים 2004-2005 אופיינו בירידה: בשנת 2004 חלה ירידה של 4%, ומגמת הירידה התחזקה בשנת 2005 עם ירידה של 8.7% לעומת שנת 2004.

הנושא העיקרי שטופל בידי החוקרים היה מגורים משותפים¹ – כ-59.4% כלל התיקים בשנים אלה, 21.5% מהתיקים היו בנושאי רכב ו-10.8% בנושאי הכנסה ועבודה. יצוין כי חלה ירידה בשיעור התיקים בנושאי מגורים משותפים: מ-63.8% בשנת 2001 ל-57.5% בשנת 2005 ועלייה בנושאי רכב ונושאי הכנסות ועבודה.

**לוח 1: תיקים שנחקרו לפי נושא ראשי, 2001-2005
(מספרים מוחלטים ואחוזים)**

שנה	סך הכול	אחוזי השינוי	מגורים משותפים	אחזקת רכב	הכנסות מעבודה	נכסים	ילדים	תושבות	אחר
מספרים מוחלטים									
סך הכול	71,436	-	42,416	15,373	771.6	939	511	351	4,130
2001	12,444	-	7,936	2,454	1,075	190	99	36	654
2002	14,035	12.8	8,258	3,338	1,271	191	126	60	791
2003	15,854	13.0	9,158	3,854	1,632	191	112	95	812
2004	15,216	-4.0	9,085	2,991	1,814	204	74	83	965
2005	13,887	-8.7	7,979	2,736	1,924	163	100	77	908
אחוזים									
סך הכול	100.0		59.4	21.5	10.8	1.3	0.7	0.5	5.8
2001	100.0		63.8	19.7	8.6	1.5	0.8	0.3	5.3
2002	100.0		58.8	23.8	9.1	1.4	0.9	0.4	5.6
2003	100.0		57.8	24.3	10.3	1.2	0.7	0.6	5.1
2004	100.0		59.7	19.7	11.9	1.3	0.5	0.6	6.3
2005	100.0		57.5	19.7	13.8	1.2	0.7	0.6	6.5

(1) ראו בנספח רשימה מפורטת של נושאים שהופנו לחקירה.

בשנים 2005-2001 הרוב המכריע (75.3%) של התיקים כלל פריט מידע אחד שאותו התבקשו החוקרים לבדוק. בהשוואת שלוש השנים האחרונות ניכרת יציבות בהתחלקות התיקים לפי מספר הפריטים שנשלחו לחקירה כפי שעולה בלוח 2.

לוח 2: תיקים שנחקרו לפי מספר פריטי המידע שנשלחו לחקירה, 2005-2001

(מספרים מוחלטים ואחוזים)

שנה	מספר פריטי מידע לתיק				באחוזים מהסך הכול		
	סך הכול	1	2	3	סך הכול	1	2
	מספרים מוחלטים				אחוזים		
סה"כ	71,436	53,791	8,783	8,862	100.0	75.3	12.4
2001	12,444	9,559	1,519	1,366	100.0	76.8	11.0
2002	14,035	10,393	1,846	1,796	100.0	74.1	12.8
2003	15,854	11,892	1,938	2,024	100.0	75.0	12.8
2004	15,216	11,487	1,777	1,952	100.0	75.5	12.8
2005	13,887	10,460	1,703	1,724	100.0	75.3	12.4

מהנתונים על סיבת ההפניה לחקירה בשנים אלה עולה כי 40.2% מכלל התיקים שנחקרו הופנו על פי נוהל, 47.4% היו על פי שיקול דעת והשאר 12.4% – על פי מידע מהציבור (הלשנות) והשלמות חקירה.

הנתונים המופיעים בלוח 3 מלמדים כי בכל השנים נשמר פער ניכר בין שיעור הפניות שטופלו על פי שיקול דעת לעומת אלה שעל פי נוהל.

לוח 3: תיקים שנחקרו לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2005-2001

(מספרים מוחלטים ואחוזים)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמות חקירה
	מספרים מוחלטים				
סך הכול	71,436	28,745	33,837	5,812	3,042
2001	12,444	5,506	5,744	746	448
2002	14,035	5,654	6,761	1,081	539
2003	15,854	6,191	7,511	1,453	699
2004	15,216	5,737	7,432	1,316	731
2005	13,887	5,657	6,389	1,216	625
	אחוזים				
סך הכל	100.0	40.2	47.4	8.1	4.3
2001	100.0	44.3	47.4	8.1	4.3
2002	100.0	40.3	48.2	7.7	3.8
2003	100.0	39.0	47.4	9.2	4.4
2004	100.0	37.7	48.8	8.7	4.8

פריטי מידע שנחקרו לפי מאפיינים שונים

בשנים 2005-2001 נחקרו 97.9 אלף פריטי מידע, 43.5% בהם היו בנושאי מגורים משותפים, 21.6% בנושאי רכב ו-20% בנושאי הכנסות ועבודה¹.

בשנת 2001 היוו פריטי המידע הקשורים במגורים משותפים 47.9% מסך כל פריטי המידע, שיעור זה ירד בעקביות במהלך השנים עד ל-42% בשנת 2005. במקביל עלה שיעורם של פריטי המידע הקשורים ברכב ואלה שקשורים להכנסות ועבודה, כפי שעולה מלוח 4.

לוח 4: פריטי מידע לפי נושא ראשי¹, 2005-2001

(מספרים מוחלטים ואחוזים)

שנה	סך הכול	אחוזי השינוי	מגורים משותפים	רכב	הכנסות ועבודה	נכסים	ילדים	תושבות	אחרים
מספרים מוחלטים									
סך הכול	97,943	-	42,608	21,130	19,555	3,425	1,809	2,513	6,903
2001	16,695	-	7,995	3,326	2,993	556	392	288	1,145
2002	19,473	16.7	8,310	4,455	3,741	662	443	435	1,427
2003	21,840	12.2	9,194	5,131	4,312	789	397	581	1,436
2004	20,897	-4.3	9,113	4,265	4,274	788	309	686	1,462
2005	19,038	-8.9	7,996	3,953	4,235	630	268	523	1,433
באחוזים									
סך הכול	100.0		43.5	21.6	20.0	3.5	1.8	2.6	7.0
2001	100.0		47.9	19.9	17.9	3.4	2.3	1.7	6.9
2002	100.0		42.7	22.9	19.2	3.4	2.3	2.2	7.3
2003	100.0		42.1	23.5	19.7	3.6	1.8	2.7	6.6
2004	100.0		43.6	20.4	20.4	3.8	1.5	3.3	7.0
2005	100.0		42.0	20.8	22.2	3.3	1.4	2.8	7.5

* ראו בנספח רשימה מפורטת של נושאים שהופנו לחקירה.

¹ ראו בנספח רשימה מפורטת של נושאים שהופנו לחקירה.

החוקרים מצאו הצהרות לא נכונות ב-33.3 אלף פריטי מידע במהלך השנים 2005-2001 המהווים 34% מכלל פריטי המידע שנחקרו בשנים אלה. מלוח 5 אפשר ללמוד כי משקל פריטי המידע שנמצאו בהם הצהרות לא נכונות נמצא במגמת עלייה במהלך השנים האלה: 29.9% בשנת 2001 ל-36.6% בשנת 2005.

שיעור גבוה במיוחד נמצא בפריטי המידע הקשורים לרכב – כ-40% בשנים 2005-2001, כפי שניתן לראות בלוח 5.

לוח 5: פריטי מידע שבהם נמצאו הצהרות לא נכונות בחקירה, לפי נושא, 2005-2001

(מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	מגורים משותפים	רכב	הכנסה ועבודה	נכסים	ילדים	תושבות	אחרים
-----	---------	----------------	-----	--------------	-------	-------	--------	-------

מספרים מוחלטים

סך הכול	33,295	14,653	8,408	5,995	853	395	494	2,497
2001	4,996	2,191	1,264	861	156	90	53	381
2002	6,037	2,591	1,695	987	154	92	77	441
2003	7,706	3,343	2,139	1,327	169	87	120	521
2004	7,590	3,484	1,703	1,438	169	61	136	599
2005	6,966	3,044	1,607	1,382	205	65	108	555

כאחוז מסך הכל פריטי המידע בכל תא

סך הכול	34.0	34.4	39.8	30.7	24.9	21.8	19.7	36.2
2001	29.9	27.4	38.0	28.8	28.1	23.0	18.4	33.3
2002	31.0	31.2	38.0	26.4	23.3	20.8	17.7	30.9
2003	35.3	36.4	41.7	30.8	21.4	21.9	20.7	36.3
2004	36.3	38.2	39.9	33.6	21.4	19.7	19.8	41.0
2005	36.6	38.1	40.7	32.6	32.5	24.3	20.7	38.7

בשנים 2005-2001 נמצאו ב-40.4% מפריטי המידע ממצאים חדשים שלא דווחו בידי התובעים בעת הגשת התביעה. יצוין כי במהלך השנים ניכר גידול בשיעור פריטי המידע שבהם נמצאו ממצאים חדשים מ-38.6% בשנת 2001 ל-40.3% בשנת 2005.

בחקירות הקשורות במגורים משותפים וברכב נמצאו שיעורי ממצאים חדשים גבוהים במיוחד לעומת יתר הנושאים: 45% מכלל פריטי המידע הקשורים במגורים משותפים ו-41.9% מפריטי המידע הקשורים ברכב.

לוח 6: פריטי מידע שנחקרו שבהם נמצאו ממצאים חדשים, לפי נושא, 2005-2001

(מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	מגורים משותפים	רכב	עבודה והכנסות	נכסים	ילדים	תושבות	אחרים
מספרים מוחלטים								
סך הכול	39,612	19,177	8,856	6,603	1,093	480	544	2,859
2001	6,440	3,220	1,398	995	211	114	62	440
2002	7,498	3,609	1,795	1,138	212	125	96	523
2003	9,212	4,313	2,321	1,517	224	87	116	634
2004	8,787	4,313	1,793	1,550	234	82	153	662
2005	7,675	3,722	1,549	1,403	212	72	117	600
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא								
סך הכול	40.4	45.0	41.9	33.8	31.9	26.5	21.6	41.4
2001	38.6	40.3	42.0	33.2	37.9	29.1	21.5	38.4
2002	38.5	43.4	40.3	30.4	32.0	28.2	22.1	36.7
2003	42.2	46.9	45.2	35.2	28.4	21.9	20.0	44.2
2004	42.0	47.3	42.0	36.3	29.7	26.5	22.3	45.3
2005	40.3	46.5	39.2	33.1	33.7	26.9	22.4	41.9

מנתוני לוח 7 עולה כי בשנים 2005-2001 44.2% מפריטי המידע שנחקרו השפיעו על החלטות פקידי התביעות, ושיעור זה נותר יציב בשנים הנסקרות. יש לשים לב לשיעור הגבוה יחסית של הפריטים בנושאי מגורים משותפים - 49.7% מכלל פריטי המידע שנחקרו בנושא זה.

גם בנושאי רכב דווח על שיעורים גבוהים של פריטי מידע שחקירתם השפיעה על החלטות פקידי התביעות: 44.4% מכלל פריטי המידע שנחקרו בשנים 2005-2001.

לוח 7: פריטי המידע שחקירותיהם השפיעו על החלטות פקידי התביעות, לפי נושא, 2005-2001 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	מגורים משותפים	רכב	הכנסה ועבודה	נכסים	ילדים	תושבות	אחרים
מספרים מוחלטים								
סך הכול	43,245	21,176	9,379	7,143	1,132	681	662	3,072
2001	7,440	3,802	1,556	1,131	232	161	80	478
2002	8,351	4,040	1,941	1,306	216	164	108	576
2003	9,728	4,620	2,374	1,576	222	121	135	680
2004	9,502	4,733	1,876	1,633	244	136	192	688
2005	8,224	3,981	1,632	1,497	218	99	147	650
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא								
סך הכול	44.2	49.7	44.4	36.5	33.1	37.6	26.3	44.5
2001	44.6	47.6	46.8	37.8	41.7	41.1	27.8	41.7
2002	42.9	48.6	43.6	34.9	32.6	37.0	24.8	40.4
2003	44.5	50.3	46.3	36.5	28.1	30.5	23.2	47.4
2004	45.5	51.9	44.0	38.2	31.0	44.0	28.0	47.1
2005	43.2	49.8	41.3	35.3	34.6	36.9	28.1	45.4

פריטי מידע שנחקרו לפי סיבת ההפניה לחקירה

49.7% מפריטי המידע שנחקרו בשנים 2001-2005 היו על פי שיקול דעת ו-38.5% היו לפי נוהל. יש לציין כי בשנת 2005 הסתמנה עלייה מתונה במשקל פריטי המידע שהופנו לחקירה על פי נוהל – 40.3% מסך כל פריטי המידע שנחקרו בשנה זו, תוך ירידה במשקלם של הפריטים שנחקרו על פי שיקול דעת (47% מהסך הכל באותה שנה).

לוח 8: פריטי מידע שנחקרו, לפי סיבת הפניה לחקירה, 2001-2005 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	97,943	37,641	48,695	7,741	3,866
2001	16,695	6,877	8,253	1,009	556
2002	19,473	7,393	9,922	1,470	688
2003	21,840	8,107	10,939	1,919	875
2004	20,897	7,597	10,635	1,735	930
2005	19,038	7,667	8,946	1,608	817
אחוזים					
סך הכול	100.0	38.5	49.7	7.9	3.9
2001	100.0	41.2	49.4	6.1	3.3
2002	100.0	38.0	51.0	7.5	3.5
2003	100.0	37.1	50.1	8.8	4.0
2004	100.0	36.4	50.9	8.3	4.5
2005	100.0	40.3	47.0	8.3	4.3

בשנים הללו נמצאו ב-11.3 אלף פריטי מידע שנחקרו על פי נוהל הצהרות לא נכונות והם היוו 30% מסך הכול הפריטים שנחקרו על פי נוהל בשנים אלה. במשקלם בסך פריטי המידע שנחקרו על פי נוהל נמצאה מגמת עלייה עם השנים: מ-26% ב-2001 ל-32.5% ב-2005. גם במשקל ההצהרות הלא נכונות בפריטי המידע שנחקרו על פי שיקול דעת נמצאה במגמת עלייה: מ-30.9% בשנת 2001 ל-36.7% בשנת 2005. כפי שניתן ללמוד מלוח 9.

לוח 9: פריטי מידע שנמצאו בהם הצהרות לא נכונות לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2001-2005 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	33,295	11,309	16,519	3,730	1,737
2001	4,996	1,787	2,551	417	241
2002	6,037	2,026	3,037	664	310
2003	7,706	2,568	3,761	962	415
2004	7,590	2,438	3,888	862	402
2005	6,966	2,490	3,282	825	369
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא					
סך הכול	34.0	30.0	33.9	48.2	44.9
2001	29.9	26.0	30.9	41.3	43.3
2002	31.0	27.4	30.6	45.2	45.1
2003	35.3	31.7	34.4	50.1	47.4
2004	36.3	32.1	36.6	49.7	43.2
2005	36.6	32.5	36.7	51.3	45.2

בבדיקת פריטי המידע שנחקרו על פי נוהל ונמצאו בהם ממצאים חדשים, הסתמנו תנודות במשקלם: עד שנת 2003 היה גידול בשיעורם מ-40.4% בשנת 2001 ל-44.6% בשנת 2003. בשנים הבאות חלה ירידה במשקלם: מ-42.3% בשנת 2004 ל-40.9% בשנת 2005. תופעה דומה ניתן לראות גם בפריטי מידע שנחקרו על פי שיקול דעת באותן שנים.

לוח 10: פריטי מידע שנמצאו בהם ממצאים חדשים, לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2005-2001 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	39,610	15,799	18,117	3,872	1,822
2001	6,440	2,779	2,941	467	253
2002	7,498	3,052	3,451	682	313
2003	9,212	3,618	4,157	1,001	436
2004	8,787	3,215	4,204	913	455
2005	7,673	3,135	3,364	809	365
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא					
סך הכול	40.4	42.0	37.2	50.0	47.1
2001	38.6	40.4	35.6	46.3	45.5
2002	38.5	41.3	34.8	46.4	45.5
2003	42.2	44.6	38.0	52.2	49.8
2004	42.0	42.3	39.5	52.6	48.9
2005	40.3	40.9	37.6	50.3	44.7

בחינת ההשפעה של תוצאות החקירה על החלטות פקידי התביעות לפי סיבת ההפניה לחקירה כפי שמוצג בלוח 11 מורה כי 47.5% מהפריטים שנחקרו על פי נוהל בשנים 2001-2005 השפיעו על החלטות פקידי התביעות, ואילו בפריטי המידע על פי שיקול דעת רק ל-40.2% מהפריטים היתה השפעה כזאת. זאת אף שפריטים שעל פי שיקול דעת נמצאו הצהרות לא נכונות בשיעורים יותר גבוהים מאלה שעל פי נוהל (כפי שהוצג בלוח 9).

לוח מס' 11: פריטי מידע שנחקרו שהשפיעו על החלטות פקידי התביעות לפי סיבת ההפניה לחקירה, (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא), 2001-2005

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	43,245	17,896	19,580	3,841	1,928
2001	7,440	3,327	3,366	463	284
2002	8,351	3,551	3,796	677	327
2003	9,728	3,950	4,361	969	448
2004	9,502	3,629	4,490	905	478
2005	8,224	3,439	3,567	827	391
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא					
סך הכול	44.2	47.5	40.2	49.6	49.9
2001	44.6	48.4	40.8	45.9	51.1
2002	42.9	48.0	38.3	46.1	47.5
2003	44.5	48.7	39.9	50.0	51.2
2004	45.5	47.8	42.2	52.2	51.4
2005	43.2	44.9	39.9	51.4	47.9

פריטי מידע שנחקרו לפי נושאים נבחרים ולפי סיבת ההפניה לחקירה

מגורים משותפים

בשנים 2005-2001 נחקרו 42.6 אלף פריטי מידע בנושא מגורים משותפים, כשמחצית מהפריטים נשלחו לחקירה על פי נוהל וכ-42% על פי שיקול דעת. במהלך השנים ניכרה מגמת ירידה במשקל פריטי המידע שנחקרו על פי נוהל מ-54.4% בשנת 2001 ל-46.6% בשנת 2005. במקביל לכך עלה משקלם של פריטים שנחקרו על שיקול דעת - מ-38.9% בשנת 2001 ל-46.6% בשנת 2005, כפי שנראה בלוח 12.

לוח 12: פריטי מידע שנחקרו בנושאי מגורים משותפים לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2005-2001 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	42,608	21,019	17,775	2,250	1,564
2001	7,995	4,353	3,110	270	262
2002	8,310	4,282	3,350	404	274
2003	9,194	4,514	3,798	534	348
2004	9,113	4,145	4,038	555	375
2005	7,996	3,725	3,479	487	305
אחוזים					
סך הכול	100.0	49.3	41.7	5.3	3.7
2001	100.0	54.4	38.9	3.4	3.3
2002	100.0	51.5	40.3	4.9	3.3
2003	100.0	49.1	41.3	5.8	3.8
2004	100.0	45.5	44.3	6.1	4.1
2005	100.0	46.6	43.5	6.1	3.8

עוד נמצא כי בשנים 2001-2005 ב-29.9% מהפריטים שנחקרו על פי נוהל וב-36.9% על פי שיקול דעת נמצאו הצהרות לא נכונות. לאורך השנים, שיעור ההצהרות הלא נכונות שנמצאו בפריטי המידע בכל סיבות הפניה לחקירה נמצא במגמת עלייה, כפי שניתן ללמוד מלוח 13. כדאי לציין כי נמצאו יותר הצהרות לא נכונות בחקירות על פי שיקול דעת יחסית לאלה שנחקרו על פי נוהל בכל השנים הנסקרות. למשל בשנת 2005 היה שיעור ההצהרות הלא נכונות מכלל החקירות לפי שיקול דעת 34.2% לעומת אלה על פי נוהל – 39.3%, כפי שנראה בלוח 13.

לוח מס' 13: פריטי מידע בנושאי מגורים משותפים שנמצאו בהם הצהרות לא נכונות, לפי סיבת הפניה לחקירה, 2001-2005 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	14,653	6,281	6,564	1,112	696
2001	2,191	1,050	946	98	97
2002	2,591	1,162	1,119	193	117
2003	3,343	1,407	1,484	277	175
2004	3,484	1,388	1,648	279	169
2005	3,044	1,274	1,367	265	138
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא					
סך הכול	34.4	29.9	36.9	49.4	44.5
2001	27.4	24.1	30.4	36.3	37.0
2002	31.2	27.1	33.4	47.8	42.7
2003	36.4	31.2	39.1	51.9	50.3
2004	38.2	33.5	40.8	50.3	45.1
2005	38.1	34.2	39.3	54.4	45.2

בשנים 2005-2001 נמצאו ממצאים חדשים על 44.7% מפריטי המידע שנשלחו לחקירה על פי נוהל ועל 43.7% מאלה שנשלחו לחקירה על פי שיקול דעת, כפי שנראה בלוח 14.

לוח 14: פריטי מידע בנושאי מגורים משותפים שנחקרו ונמצאו בהם ממצאים חדשים, לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2005-2001 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
-----	---------	------	-----------	--------------	-------------

מספרים מוחלטים

סך הכול	19,177	9,398	7,771	1,221	787
2001	3,220	1,762	1,205	131	122
2002	3,609	1,855	1,424	198	132
2003	4,313	2,114	1,723	297	179
2004	4,313	1,928	1,870	309	206
2005	3,722	1,739	1,549	286	148

כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא

סך הכול	45.0	44.7	43.7	54.3	50.3
2001	40.3	40.5	38.7	48.5	46.6
2002	43.4	43.3	42.5	49.0	48.2
2003	46.9	46.8	45.4	55.6	51.4
2004	47.3	46.5	46.3	55.7	54.9
2005	46.5	46.7	44.5	58.7	48.5

בבדיקת שיעורי הפריטים שבהם תוצאות החקירות השפיעו על החלטות פקידי התביעות ניתן לראות כי במחצית מפריטי החקירה שנחקרו על פי נוהל, השפיעו תוצאות החקירה על החלטות פקידי התביעות לעומת 47.6% מן הפריטים שנחקרו על פי שיקול דעת. כל זאת אף שהחוקרים מצאו יחסית יותר פריטי מידע לא נכונים בפריטי מידע על פי שיקול דעת מאשר על פי נוהל כפי שהוצג בלוח 13.

בפריטי מידע שנחקרו על פי נוהל ניכרת מגמת עלייה בשיעור ההשפעה על החלטות פקידי התביעות: מ-48.7% מהסך הכל בשנת 2001 ל-50.7% בשנת 2005. לעומת זאת בשיעור הפריטים שנחקרו על פי שיקול דעת שהשפיעו על החלטות מסתמנת יציבות סביב ל-47% מהסך הכול בשנים אלה, כפי שמורה לוח 15.

לוח מס' 15: פריטי מידע בנושאי מגורים משותפים שנחקרו ואשר השפיעו על החלטות פקידי התביעות, לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2005-2001 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	21,176	10,646	8,463	1,245	822
2001	3,802	2,121	1,414	135	132
2002	4,040	2,128	1,571	206	135
2003	4,620	2,328	1,820	292	180
2004	4,733	2,179	2,021	319	214
2005	3,981	1,890	1,637	293	161
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא					
סך הכול	49.7	50.6	47.6	55.3	52.6
2001	47.6	48.7	45.5	50.0	50.4
2002	48.6	49.7	46.9	51.0	49.3
2003	50.3	51.6	47.9	54.7	51.7
2004	51.9	52.6	50.0	57.5	57.1
2005	49.8	50.7	47.1	60.2	52.8

רכב

בשנים 2005-2001 נחקרו 21.1 אלף פריטי מידע בנושא רכב, 56.6% בהם נשלחו לחקירה על פי שיקול דעת ו-28.3% על פי נוהל. בבחינת השיעורים בשנים 2005-2001 נמצא כי לא היו הבדלים ניכרים משנה לשנה במשקלי הפניות לחקירה לפי סיבת ההפניה לחקירה מכלל ההפניות לחקירה, כפי שניתן לראות בלוח 16.

לוח 16: פריטי מידע בנושאי רכב לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2005-2001
(מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	21,130	5,981	11,970	2,126	1,053
2001	3,326	918	1,962	293	153
2002	4,455	1,177	2,664	415	199
2003	5,131	1,414	2,882	577	258
2004	4,265	1,200	2,384	439	242
2005	3,953	1,272	2,078	402	201
אחוזים					
סך הכול	100.0	28.3	56.6	10.1	5.0
2001	100.0	27.6	59.0	8.8	4.6
2002	100.0	26.4	59.8	9.3	4.5
2003	100.0	27.6	56.2	11.2	5.0
2004	100.0	28.1	55.9	10.3	5.7
2005	100.0	32.1	52.6	10.2	5.1

בסך הכול נמצאו 8.4 אלף פריטי מידע בשנים 2005-2001 שבהם נמצאו הצהרות לא נכונות בנושא רכב, והם מהווים 39.8% מכלל פריטי המידע בנושא זה. לא נמצאו הבדלים בשיעור הפריטים הללו לפי סיבת ההפניה לחקירה (לפי נוהל או לפי שיקול דעת). יש לציין כי יש מגמת יציבות בשיעורי הפריטים שבהם נמצאו הצהרות לא נכונות במהלך השנים הנסקרות, כפי שנראה בלוח 17.

לוח 17: פריטי מידע בנושאי רכב שנחקרו, ושנמצאו בהם הצהרות לא נכונות לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2005-2001 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכול תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	8,408	2,166	4,567	1,125	550
2001	1,264	328	720	141	75
2002	1,695	420	949	208	118
2003	2,139	560	1,120	318	141
2004	1,607	447	836	221	103
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא					
סך הכול	39.8	36.2	38.2	52.9	52.2
2001	38.0	35.7	36.7	48.1	49.0
2002	38.0	35.7	35.6	50.1	59.3
2003	41.7	39.6	38.9	55.1	54.7
2004	39.9	34.3	39.5	54.0	46.7
2005	40.7	35.1	40.2	55.0	51.2

בחקירות שבוצעו על פי נוהל בנושא רכב בשנים 2001-2005 מצאו החוקרים יותר ממצאים חדשים באלה שנחקרו על פי שיקול דעת (42.7% לעומת 38.8% בהתאמה). יש לציין כי החוקרים מצאו ממצאים חדשים במחצית הפריטים שנשלחו לחקירה על פי מידע מהציבור ובהשלמות חקירה בשנים הנסקרות. כפי שאפשר ללמוד מלוח 18.

לוח 18: פריטי מידע בנושא רכב שנחקרו שנמצאו בהם ממצאים חדשים לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2001-2005 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	8,856	2,553	4,641	1,116	546
2001	1,398	399	783	146	70
2002	1,795	515	974	205	101
2003	2,321	666	1,183	323	149
2004	1,793	462	955	246	130
2005	1,549	511	746	196	96
אחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא					
סך הכול	41.9	42.7	38.8	52.5	51.9
2001	42.0	43.5	39.9	49.8	45.8
2002	40.3	43.8	36.6	49.4	50.8
2003	45.2	47.1	41.0	56.0	57.8
2004	42.0	38.5	40.1	56.0	53.7
2005	39.2	40.2	35.9	48.8	47.8

בשנים 2001-2005 נמצא כי החקירות ב-9.4 אלף פריטי מידע בנושא רכב השפיעו על החלטות פקידי התביעות והם מהווים 44.4% מסך פריטי המידע שנחקרו בשנים אלה.

עוד עולה מהנתונים כי 46.4% מפריטי החקירה שנחקרו על פי נוהל השפיעו על החלטות פקידי התביעות לעומת 41.3% באלה שנחקרו על פי שיקול דעת. בכל השנים נמצא כי היו יותר פריטי מידע שהשפיעו על החלטות פקידי התביעות בחקירות שבוצעו על פי נוהל מאלה שבוצעו על פי שיקול דעת.

כדאי לציין כי במחצית פריטי המידע שנחקרו על פי מידע מהציבור ועל פי השלמת חקירה השפיעו החקירות על החלטות פקידי התביעות. כפי שמוצג בלוח 19.

לוח 19: פריטי מידע בנושא רכב שנחקרו ושהשפיעו על החלטות פקידי התביעות לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2001-2005 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	9,379	2,774	4,949	1,087	569
2001	1,556	450	884	141	81
2002	1,941	584	1,050	200	107
2003	2,374	691	1,225	306	152
2004	1,876	506	1,005	234	131
2005	1,632	543	785	206	98
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא					
סך הכול	44.4	46.4	41.3	51.1	54.0
2001	46.8	49.0	45.1	48.1	52.9
2002	43.6	49.6	39.4	48.2	53.8
2003	46.3	48.9	42.5	53.0	58.9
2004	44.0	42.2	42.2	53.3	54.1
2005	41.3	42.7	37.8	51.2	48.8

הכנסה ועבודה

מתוך 19.6 אלף פריטי המידע שנחקרו בנושאי הכנסה ועבודה בשנים 2001-2005, 52.4% נחקרו לפי שיקול דעת, 31.1% לפי נוהל והשאר – 16.5% על פי מידע מהציבור והשלמות חקירה. בשנים הנסקרות לא נמצאו הבדלים משמעותיים בהתחלקות פריטי החקירה לפי סיבת הפניה לחקירה, כפי שמוצג בלוח מס' 20.

לוח 20: פריטי מידע שנחקרו בנושאי הכנסה ועבודה לפי סיבת הפניה לחקירה, 2005-2001 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	19,555	6,078	10,244	2,639	594
2001	2,993	900	1,699	335	59
2002	3,741	1,138	2,012	500	91
2003	4,312	1,321	2,208	652	131
2004	4,274	1,268	2,273	591	142
2005	4,235	1,451	2,052	561	171
אחוזים					
סך הכול	100.0	31.1	52.4	13.5	3.0
2001	100.0	30.1	56.8	11.1	2.0
2002	100.0	30.4	53.8	13.4	2.4
2003	100.0	30.6	51.3	15.1	3.0
2004	100.0	29.7	53.2	13.8	3.3
2005	100.0	34.3	48.5	13.2	4.0

ב-27% מפריטי המידע שנחקרו על פי נוהל וב-28.8% על פי שיקול דעת נמצאו הצהרות לא נכונות. שיעורים גבוהים יותר נמצאו בפריטי מידע שנחקרו על פי מידע והשלמות חקירה (44.3% ו-39.7% בהתאמה). בשנת 2005 נמצאו הצהרות לא נכונות ב-28.3% מפריטי המידע על פי נוהל וב-30.9% על פי שיקול דעת.

לוח 21: פריטי מידע בנושאי הכנסה ועבודה שנחקרו ונמצאו בהם הצהרות לא נכונות, לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2005-2001 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

השלמת חקירה	מידע מהציבור	שיקול דעת	נוהל	סך הכול	שנה
מספרים מוחלטים					
236	1,170	2,949	1,640	5,995	סך הכול
25	131	490	215	861	2001
33	200	506	248	987	2002
48	294	601	384	1,327	2003
60	278	717	383	1,438	2004
70	267	635	410	1,382	2005
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא					
39.7	44.3	28.8	27.0	30.7	סך הכול
42.4	39.1	28.8	23.9	28.8	2001
36.3	40.0	25.1	21.8	26.4	2002
36.6	45.1	27.2	29.1	30.8	2003
42.3	47.0	31.5	30.2	33.6	2004
40.9	47.6	30.9	28.3	32.6	2005

בשנים 2005-2001 נמצאו ממצאים חדשים ב-33.8% מפריטי המידע שנחקרו בנושאי הכנסה ועבודה. בחינתם לפי סיבת ההפניה לחקירה מעלה, כי בפריטים שנחקרו לפי נוהל נמצאו ממצאים חדשים יותר מאשר אלה על פי שיקול דעת (ב-37.1% לעומת 28.8% בהתאמה). תופעה זו חוזרת ונשנית בכל השנים הנסקרות, כפי שנראה בלוח 22.

לוח 22: פריטי מידע בנושאי הכנסה ועבודה שנחקרו ונמצאו בהן ממצאים חדשים, לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2005-2001 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכל	6,601	2,252	2,946	1,196	207
2001	995	336	499	143	17
2002	1,138	408	491	209	30
2003	1,517	536	625	309	47
2004	1,550	484	735	278	53
2005	1,401	488	596	257	60
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא					
סך הכול	33.8	37.1	28.8	45.3	34.8
2001	33.2	37.3	29.4	42.7	28.8
2002	30.4	35.9	24.4	41.8	33.0
2003	35.2	40.6	28.3	47.4	35.9
2004	36.3	38.2	32.3	47.0	37.3
2005	33.1	33.6	29.0	45.8	35.1

בבחינת ההשפעות של החקירות בנושאי הכנסה ועבודה על החלטות פקידי התביעות אנו רואים אותה תופעה שנצפתה בנושאי חקירה קודמים: שיעור ההשפעה של החקירות על פי נוהל גבוה יותר מאלה שנחקרו על פי שיקול דעת (42.1% לעומת 31.1% בהתאמה בשנים 2005-2001), כפי שנראה בלוח 23.

לוח 23: פריטי מידע בנושאי הכנסה ועבודה שנחקרו ושהשפיעו על החלטת פקידי התביעות, לפי סיבת הפניה לחקירה, 2005-2001 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	7,143	2,557	3,184	1,181	221
2001	1,131	405	564	140	22
2002	1,306	500	573	203	30
2003	1,576	578	646	304	48
2004	1,633	538	766	275	54
2005	1,497	536	635	259	67
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא					
סך הכול	36.5	42.1	31.1	44.8	37.2
2001	37.8	45.0	33.2	41.8	37.3
2002	34.9	43.9	28.5	40.6	33.0
2003	36.5	43.8	29.3	46.6	36.6
2004	38.2	42.4	33.7	46.5	38.0
2005	35.3	36.9	30.9	46.2	39.2

תוצאות החקירות והשפעתן על החלטות פקידי התביעות

אחוז ההצהרות בתיקי הבטחת הכנסה שנמצאו לא נכונות על ידי החוקרים במהלך השנים 2005-2001 נמצא במגמת עלייה, מ-31.8% בשנת 2001 ל-40.3% בשנת 2005. מהנתונים בלוח 24 עולה כי שיעור ההצהרות הלא נכונות בתיקים שנחקרו על פי שיקול דעת גבוה לעומת אלה שנחקרו על פי שיקול דעת (39.3% לעומת 32.5% בהתאמה). מגמה זו נצפית בכל שנות הסקירה.

שיעור ההצהרות הלא נכונות על סמך מידע מהציבור נמצא במגמת גידול: מ-44.4% בשנת 2001 ל-53.9% בשנת 2005, כפי שנראה בלוח 24.

לוח 24: תיקים שנמצאו בהם הצהרות לא נכונות לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2005-2001 (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	27,116	9,328	13,284	3,050	1,454
2001	3,951	1,435	1,989	331	196
2002	4,989	1,703	2,479	546	261
2003	6,383	2,134	3,099	802	348
2004	6,202	2,031	3,107	716	348
2005	5,591	2,025	2,610	655	301
כאחוז מסך כל פריטי המידע בכל תא					
סך הכול	38.0	32.5	39.3	52.5	47.8
2001	31.8	26.1	34.6	44.4	43.8
2002	35.5	30.1	36.7	50.5	48.4
2003	40.3	34.5	41.3	55.2	49.8
2004	40.8	35.4	41.8	54.4	47.6
2005	40.2	35.8	40.9	53.9	48.2

בחינה של אחוז התיקים שבהם נמצאו ממצאים חדשים מעלה כי חל גידול מ-44.6% בשנת 2001 ל-47.9% בשנת 2005. ניתוח הנתונים לפי סיבת ההפניה לחקירה מעלה כי נמצאו יותר ממצאים חדשים בתיקים שנחקרו על פי נוהל בהשוואה לתיקים שנחקרו על פי שיקול דעת בשנים 2001 – 2005 (47.7% לעומת 46% בהתאמה). בחקירות שבוצעו על פי מידע מהציבור נמצאו שיעורים גבוהים יותר של ממצאים חדשים – 53.4% בשנת 2001 ואחר כך ל-56.2% בשנת 2005, כפי שנראה בלוח 25.

לוח 25: תיקים שנחקרו ושנמצאו בהם ממצאים חדשים לפי סיבת ההפניה לחקירה, (מספרים מוחלטים ואחוזים בכל תא) 2001-2005

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	34,193	13,713	15,579	3,315	1,586
2001	5,555	2,468	2,469	398	220
2002	6,476	2,643	2,978	580	275
2003	7,973	3,113	3,610	873	377
2004	7,547	2,782	3,586	781	398
2005	6,642	2,707	2,936	683	316
כאחוז מסך כל התיקים בכל תא					
סך הכול	47.9	47.7	46.0	57.0	52.1
2001	44.6	44.8	43.0	53.4	49.1
2002	46.1	46.7	44.0	53.7	51.0
2003	50.3	50.3	48.1	60.1	53.9
2004	49.6	48.5	48.3	59.3	54.4
2005	47.8	47.9	46.0	56.2	50.6

בבחינת ההשפעה של החקירה על החלטת פקיד התביעות בתיקי הבטחת הכנסה בשנים 2001-2005 נמצא כי במחצית התיקים נמצאה השפעה של החקירה על ההחלטה: בשנת 2001 -50.4%, ושיעור דומה גם בשנת 2005 - 50.1%. בבדיקת ההשפעה של החקירה על החלטת פקיד התביעות לפי סיבת ההפניה לחקירה באותן שנים נמצא כי בתיקים שנחקרו על פי נוהל היתה ההשפעה גבוהה יותר משל אלה שנחקרו על פי שיקול דעת (52.7% לעומת 48.8% בהתאמה).

מבחינת התיקים שנחקרו על סמך מידע מהציבור עולה כי ההשפעה של החקירה על החלטות פקידי התביעות היא גבוהה יותר בשנים 2001-2005. בחינה לפי שנים מראה גידול בשיעורי ההשפעה בתיקים שנחקרו על סמך מידע מהציבור, מ-51.7% בשנת 2001 ל-57.2% בשנת 2005. יש לציין כי מספר התיקים שהופנו לחקירה על סמך מידע מהציבור והשלמות חקירה הוא קטן למדי (כ-13.5% מסך הכל התיקים שנחקרו בשנים אלה). לכן יש לנקוט זהירות בבחינת נתונים אלה, כפי שמוצג בלוח 26.

לוח 26: תיקים שנחקרו ובהם תוצאות החקירה השפיעו על החלטות פקידי התביעות לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2001-2005 (מספרים מוחלטים ואחוזים מהסך הכול בכול

(תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
במספרים מוחלטים					
סך הכול	36,566	15,143	16,514	3,252	1,657
2001	6,272	2,873	2,764	386	249
2002	7,030	2,971	3,210	568	281
2003	8,295	3,350	3,718	841	386
2004	8,011	3,068	3,769	762	412
2005	6,958	2,881	3,053	695	329
כאחוז מהסך הכל בכול תא					
סך הכול	51.2	52.7	48.8	56.0	54.5
2001	50.4	52.2	48.1	51.7	55.6
2002	50.1	52.5	47.5	52.5	52.1
2003	52.3	54.1	49.5	57.9	55.2
2004	52.6	53.5	50.7	57.9	56.4
2005	50.1	50.9	47.8	57.2	52.6

סך כל ההחלטות השליליות (דחייה, הפסקה וכו') שנתקבלו בתיקים שנחקרו כאחוז מכלל התיקים בשנים 2005-2001 נמצא במגמת עליה, מ-36.4% בשנת 2001 ל-46.1% בשנת 2005. יש להדגיש כי ההחלטות השליליות מתקבלות לא תמיד על פי ממצאי החקירה ועשויות להיות מושפעות משיקולים אחרים שאינם קשורים לחקירה.

בכל סוגי הסיבות להפניה לחקירה נרשמו אחוזי גידול ניכרים בהחלטות שליליות בין השנים 2005-2001: בתיקים שנחקרו על פי נוהל, שיעורן עלה מ-35.3% בשנת 2001 ל-45% בשנת 2005, ובתיקים שנחקרו על פי שיקול דעת: מ-36.1% ל-45% בהתאמה. הדבר הנכון גם בנוגע לתיקים שנחקרו על פי מידע מהציבור והשלמות חקירה.

השוואת שיעורי הדחיות היחסיים בשנים הנסקרות מעלה כי שיעורי הדחיות בתיקים שנחקרו על פי שיקול דעת גבוהים מקצת משל אלה שנחקרו על פי נוהל.

לוח 27: ההחלטות השליליות לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2001-2005 (מספרים מוחלטים ואחוזים מהסך הכל בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	31,405	12,193	14,628	3,106	1,478
2001	4,531	1,942	2,074	332	183
2002	5,698	2,201	2,734	508	255
2003	7,514	2,834	3,483	835	362
2004	7,261	2,670	3,465	747	379
2005	6,401	2,546	2,872	684	299
באחוזים מסך הכל בכל תא					
סך הכול	44.0	42.4	43.2	53.4	48.6
2001	36.4	35.3	36.1	44.5	40.8
2002	40.6	38.9	40.4	47.0	47.3
2003	47.4	45.8	46.4	57.5	51.8
2004	47.7	46.5	46.6	56.8	51.8
2005	46.1	45.0	45.0	56.3	47.8

עוד נמצא, כי חל גידול ניכר באחוז ההחלטות השליליות שבהן היו לחקירות השפעה על ההחלטה, מ-29% בשנת 2001 ל-37.7% בשנת 2005, כפי שנראה בלוח 28.

לוח 28: ההחלטות השליליות שהושפעו מהחקירה, לפי סיבת ההפניה לחקירה, 2001-2005 (מספרים מוחלטים ואחוזים מהסך הכל בכל תא)

שנה	סך הכול	נוהל	שיקול דעת	מידע מהציבור	השלמת חקירה
מספרים מוחלטים					
סך הכול	25,589	9,707	11,975	2,697	1,210
2001	3,608	1,468	1,698	287	155
2002	4,615	1,748	2,221	446	200
2003	6,217	2,300	2,888	729	300
2004	5,911	2,112	2,843	646	310
2005	5,238	2,079	2,325	589	245
באחוזים מסך הכל בכל תא					
סך הכול	35.8	33.8	35.4	46.4	39.8
2001	29.0	26.7	29.6	38.5	34.6
2002	32.9	30.9	32.9	41.3	37.1
2003	39.2	37.2	38.5	50.2	42.9
2004	38.8	36.8	38.3	49.1	42.4
2005	37.7	36.8	36.4	48.4	39.2

בלוחות 29-31 מוצגות תוצאות הטיפול בתיקי הבטחת הכנסה שנחקרו לפי נושאי החקירה העיקריים ולפי מהות ההשפעה שהיתה לחקירה (היתה השפעה או לא היתה) והן לפי סוג ההחלטה שהתקבלה בתיק (חיובית או שלילית מבחינת המבוטח), תוך אבחנה בין תוצאות בדיקת הצהרות המבוטחים (נכונות ולא נכונות). אם לא היתה השפעה לחקירה על החלטה בתיק פירוש הדבר כי פקיד התביעות העדיף להשתמש לצורך ההחלטה בתיק במידע אחר שעמד לרשותו על זה שהושג בחקירה.

מלוח 29 עולה כי בכל השנים הנסקרות נמצא כי בכמחצית התיקים התיקים שנחקרו הייתה השפעה לחקירה על החלטות פקידי התביעות. בדיקה לפי סוג ההחלטה - חיובית או שלילית - מעלה כי ברוב התיקים החקירה מביאה את פקיד התביעות לידי החלטה שלילית: פירוט השפעה כוללת של 51.2% מכלל התיקים שנבעה מהחקירות נמצא כי 35.8% מכלל החקירות הובילו לידי החלטה שלילית בתיק ורק 15.4% לידי החלטה חיובית מבחינת המבוטח. מכאן נובע כי 70

מבחינת החלטות פקידי התביעות לפי נושאי החקירה העיקריים (מגורים משותפים, רכב, עבודה והכנסות) עולה כי חקירות שנערכו בנושאי רכב הובילו להחלטות שליליות שהושפעו מהחקירה בשיעורים גבוהים במידת מה לעומת חקירות בנושאי מגורים משותפים ונושאי הכנסות ועבודה (39.8% בהשוואה ל-34.7% 34.3% בהתאמה).

בהחלטות חיוביות אנו רואים ששיעור ההשפעה של החקירות על החלטות פקידי התביעות נמוכה יותר באופן בולט בשנים הנסקרות. רק ב-15.4% מכלל המקרים ההשפעה של החקירה היתה חיובית, יתרת ההשפעה החיובית – 40.7% היתה של פקיד התביעות שלא הושפעה מהחקירה.

בחינת ההשפעות של החקירה שסייעו להגיע להחלטה חיובית בכל נושאי החקירה העיקריים מובילה לשיעורים דומים.

בלוח 30 נבדקו ההשפעות החקירה על פקידי התביעות בתיקים שבהם נמצאו הצהרות נכונות. מלוח זה אנו למדים כי 34.4% מהחקירות בתיקים אלה השפיעו על החלטות פקידי התביעות, וביתר התיקים שנחקרו (65.6% מסך הכול) לא היתה לחקירות כל השפעה על החלטות פקידי התביעות. באותם תיקים שבהם נתקבלו החלטות חיוביות נמצא כי התרומה של החקירה להחלטה בתיקים היתה 21.1% לעומת 58.8% של פקיד התביעות.

ב-13.3% מהתיקים שהצהרות בהם היו נכונות נתקבלה החלטה שלילית בהתבסס על החקירות. רק ב-6.8% מכלל התיקים שבהם הצהרות היו נכונות ההחלטות השליליות לא נשענו על החקירות. מסקנות דומות ניתן לקבל בניתוח החלטות לפי נושאים עיקריים כפי שמוצג בלוח 30.

בלוח 31 נבדקו תוצאות הטיפול בתיקים שנחקרו ושנמצאו בהם הצהרות לא נכונות. כאן אנו רואים (בהשוואה ללוח הקודם) תמונה שונה לחלוטין: ב-78.6% מהתיקים שנחקרו הושפעו החלטות פקידי התביעות מהחקירות. ניתוח ההשפעה מעלה כי 72.6% הצהרות הובילו להחלטה שלילית מבחינת המבוטח ורק 6% להחלטות חיוביות.

כדאי לציין כי ב-17.1% מהתיקים שהיו בהן הצהרות לא נכונות החליט פקיד התביעות החלטה חיובית בתיקים אלה. ככל הנראה פקידי התביעות לא סברו שהצהרות מזיקות במידה מהותית למבוטחים. עניין זה דורש בדיקה לעומק.

בניתוח לפי נושאים עיקריים (מגורים משותפים, רכב, הכנסות ועבודה) נמצא כי בהצהרות לא נכונות בנושאי מגורים משותפים ובנושאי רכב נתקבלו החלטות שליליות בשיעורים גבוהים יחסית מסך כל ההצהרות הלא נכונות (83.1%-83.4% בהתאמה) לעומת נושאי הכנסות ועבודה (79.9%).

השפעות החקירות על קבלת החלטות שליליות היה בשנים 2001-2005 כ-70% מסך הכל
ההחלטות בתיקים שבהם היו הצהרות לא נכונות בכל הנושאים הנסקרים בלוח 31.

**לוח 29: השפעת החקירות בתיקים שנחקרו על החלטות פקידי התביעות, לפי נושא ההפניה
לחקירה, 2001-2005 (באחוזים מסך כל התיקים בכל תא)**

החלטה שלילית			החלטה חיובית			השפעה לחקירה	סך הכול	שנה
פקיד	חוקר	סה"כ	פקיד	חוקר	סה"כ			
8.1	35.8	43.9	40.7	15.4	56.1	51.2	71,436	סך הכול
7.4	29.0	36.4	42.2	21.4	63.6	50.4	12,444	2001
7.7	32.9	40.6	42.2	17.2	59.4	50.1	14,035	2002
8.2	39.2	47.4	39.5	13.1	52.6	52.3	15,854	2003
8.9	38.8	47.7	38.5	13.8	52.3	52.6	15,216	2004
8.4	37.7	46.1	41.5	12.4	53.9	50.1	13,887	2005
מזה: מגורים משותפים								
7.2	34.7	41.9	41.3	16.8	58.1	51.4	42,416	סך הכול
7.1	26.2	33.3	43.9	22.8	66.7	49.0	7,936	2001
6.6	30.9	37.5	43.3	19.2	62.5	50.1	8,258	2002
6.8	37.8	44.6	40.9	14.5	55.4	52.3	9,158	2003
7.9	39.2	47.1	38.1	14.8	52.9	53.9	9,085	2004
מזה: רכב								
10.7	39.8	50.5	38.6	10.9	49.5	50.7	15,373	סך הכול
8.8	35.6	44.4	38.7	16.9	55.6	52.5	2,454	2001
10.3	37.6	47.9	40.7	11.4	52.1	49.0	3,338	2002
10.8	43.4	54.2	36.7	9.1	45.8	52.5	3,854	2003
12.2	41.4	53.6	36.6	9.8	46.4	51.2	2,991	2004
11.1	39.5	50.6	40.7	8.7	49.4	48.2	2,736	2005
הכנסות ועבודה								
7.9	34.3	42.2	43.1	14.7	57.8	49.0	7,716	סך הכול
6.2	30.2	36.4	42.4	21.2	63.6	51.4	1,075	2001
7.4	32.6	40.0	40.7	19.3	60.0	51.9	1,271	2002
8.8	38.1	46.9	41.2	11.9	53.1	50.0	1,632	2003
8.1	35.3	43.4	43.6	13.0	56.6	48.3	1,814	2004
8.1	33.5	41.6	46.5	11.9	58.4	45.3	1,924	2005

לוח 30: השפעות החקירה על החלטות פקידי תביעות בתיקים שנחקרו ונמצאו בהם הצהרות

נכונות 2001-2005 (מספרים מוחלטים ואחוזים)

החלטה שלילית			החלטה חיובית			השפעה לחקירה	סך הכול	שנה
פקיד	חוקר	סה"כ	פקיד	חוקר	סה"כ			
6.8	13.3	20.1	58.8	21.1	79.9	34.4	44,320	סך הכול
5.0	14.5	19.5	53.2	27.3	80.5	41.8	8,493	2001
6.2	12.9	18.1	58.0	22.9	80.9	35.8	9,046	2002
7.2	13.9	21.1	60.5	18.4	78.9	32.3	9,471	2003
8.0	13.2	21.2	58.9	19.9	78.8	33.1	9,014	2004
7.7	12.1	19.8	63.1	17.1	80.2	29.2	8,296	2005
מזה: מגורים משותפים								
6.1	12.6	18.7	58.5	22.8	81.3	35.4	27,134	סך הכול
5.0	12.1	17.1	54.6	28.3	82.9	40.4	5,628	2001
5.5	11.6	17.1	58.0	24.9	82.9	36.5	5,550	2002
6.1	13.0	19.1	60.8	20.1	80.9	33.1	5,666	2003
7.2	13.5	20.7	57.7	21.6	79.3	35.1	5,461	2004
6.8	12.6	19.4	62.0	18.6	80.6	31.2	4,829	2005
מזה: רכב								
9.0	15.2	24.2	60.2	15.6	75.8	30.8	8,532	סך הכול
5.1	19.9	25.0	51.7	23.3	75.0	43.2	1,443	2001
8.4	14.9	23.3	60.3	16.4	76.7	31.2	1,911	2002
9.4	15.3	24.7	62.5	12.8	75.3	28.2	2,046	2003
10.6	14.7	25.3	60.4	14.3	74.7	29.0	1,648	2004
11.1	11.5	22.6	64.9	12.5	77.4	24.1	1,484	2005
עבודה והכנסות								
6.7	13.8	20.5	60.9	18.6	79.5	32.4	4,905	סך הכול
3.8	18.5	22.3	51.9	25.8	77.7	44.3	761	2001
4.7	15.6	20.2	54.5	25.2	79.7	40.8	818	2002
7.4	15.5	88.9	60.4	16.7	77.1	32.2	1,003	2003
8.1	11.0	19.1	64.7	16.2	80.9	27.3	1,115	2004
8.0	10.7	18.7	67.7	13.6	81.3	24.3	1,208	2005

לוח 31: השפעת החקירה על החלטות פקידי התביעות בתיקים שנמצאו בהם הצהרות לא נכונות 2005-2001 (מספרים מוחלטים ואחוזים)

החלטה שלילית			החלטה חיובית			השפעה לחקירה	סך הכול	שנה
פקיד	חוקר	סה"כ	פקיד	חוקר	סה"כ			
10.3	72.6	82.9	11.1	6.0	17.1	78.6	27,116	סך הכול
12.7	60.1	72.8	18.4	8.8	27.2	68.9	3,951	2001
10.4	69.1	79.6	13.6	6.9	20.5	76.0	4,989	2002
9.6	76.8	86.4	8.4	5.2	13.6	82.0	6,383	2003
10.1	76.1	86.2	8.8	5.0	13.8	81.1	6,202	2004
9.4	75.8	85.2	9.5	5.3	14.8	81.1	5,591	2005
מזה: מגורים משותפים								
9.2	73.9	83.1	10.8	6.1	16.9	80.0	15,282	סך הכול
12.2	60.6	72.8	18.0	9.2	27.2	69.8	2,308	2001
8.9	70.5	79.4	13.1	7.5	20.6	78.0	2,708	2002
8.0	78.0	86.0	8.6	5.4	14.0	83.4	3,492	2003
9.0	77.7	86.7	8.7	4.6	13.3	82.3	3,624	2004
8.9	77.5	86.4	8.5	5.1	13.6	82.6	3,150	2005
מזה: רכב								
12.9	70.5	83.4	11.6	5.0	16.6	75.5	6,841	סך הכול
14.2	58.0	72.2	20.1	7.7	27.8	65.7	1,011	2001
12.9	68.0	80.9	14.3	4.8	19.1	72.8	1,427	2002
12.4	75.3	87.7	7.5	4.8	12.3	80.1	1,808	2003
14.1	74.2	88.3	7.4	4.3	11.7	78.5	1,343	2004
11.1	72.6	83.7	12.1	4.2	16.3	76.8	1,252	2005
עבודה והכנסות								
9.9	70.0	79.9	12.3	7.8	20.1	77.8	2,811	סך הכול
11.8	58.6	70.4	19.4	10.2	29.6	68.8	314	2001
12.4	63.3	75.7	15.7	8.6	24.3	72.0	453	2002
11.1	73.9	85.0	10.5	4.5	15.0	78.4	629	2003
8.0	74.1	82.1	10.0	7.9	17.9	82.0	699	2004
8.4	71.9	80.3	10.8	8.9	19.7	80.9	716	2005

תיקי הבטחת הכנסה שטופלו בשנת 2005

בשנת 2005 הרבו הסניפים ירושלים, חיפה ורחובות ליזום חקירות בתיקי הבטחת הכנסה (13.4%, 10.7% ו-8.7% מסך כל התיקים שנחקרו בשנת 2005, בהתאמה), כפי שמוצג בלוח 32.

נושא החקירה העיקרי היה מגורים משותפים. הרבו לבדוק נושא זה הסניפים חולון (75.8% מסך התיקים שנחקרו בסניף), אשדוד (72.5%) וראשון לציון (73.3%). בנושאי רכב בלטו הסניפים נצרת (47.3% מכלל התיקים שנחקרו בסניף), כרמיאל (34.8%), טבריה (34%).

בבדיקת הכנסות ועבודה בלטו הסניפים עפולה (24.2% מסך כל החקירות) ירושלים (24%). בסיבה להפניה לחקירה נמצא כי בסניפים אחדים היווה שיעור התיקים שהופנו לחקירה על פי נוהל יותר ממחצית: 66.7% מהתיקים בסניף חולון, 60.7% בפתח תקוה ו-55.3% ברחובות

סניף כפר סבא הרבה לשלוח תיקים לחקירה על פי שיקול דעת- 88.4% מהסך הכול, אחריו תל אביב – 72.2% ועפולה – 71.9%.

סניפים חולון וראשון לציון הסתפקו בבדיקת פריט חקירה אחד בכל התיקים שהפנו לחקירה. לעומת זאת סניף נצרת הרבה בבירור שלושה פריטי חקירה: 40.4% מהסך הכול.

לוח 32: תביעות שהוגשו לחקירה לפי נושאים ראשיים, סיבה להפניה לחקירה, ומספר פריטי מידע בתיק לפי שיוף סניף את החקירה, 2005 (מספרים מוחלטים ואחוזים)

מספר פריטי מידע בתיק באחוזים		סיבת הפניה לחקירה באחוזים מהסנה"כ				מזה: בנושאים ראשיים נבחרים				מחסה"כ	סך הכול	סניף
שלושה	שניים	אחד	השלמות חקירה	מידע מהציבור	שקול דעת	נוהל	הכנסה מעבודה	רכב	מגורים משותפים	מחסה"כ		
12.4	12.3	75.3	4.5	8.8	46.0	40.7	13.9	19.7	57.5	100.0	13,887	סך הכול
27.3	24.5	48.2	5.7	1.9	46.3	46.1	24.0	27.8	37.4	13.4	1,851	ירושלים
1.5	6.4	92.1	0.6	7.7	72.2	19.5	14.6	6.6	54.8	3.8	533	תל אביב
27.1	22.5	50.4	9.7	8.3	53.0	29.0	8.3	21.0	65.0	10.7	1,490	חיפה
0.4	3.3	96.3	7.8	27.2	19.6	45.4	17.6	17.4	58.0	3.3	460	אשקלון
4.3	4.4	91.3	4.3	4.3	46.0	45.4	11.8	11.3	72.5	6.4	888	אשדוד
0.1	1.3	98.6	5.2	20.7	48.6	25.5	10.8	9.0	57.3	6.1	851	באר שבע
22.5	21.3	56.2	1.1	6.7	69.7	22.5	9.0	20.2	55.1	0.7	89	בני ברק
2.9	9.1	88.0	3.5	4.4	29.8	62.3	12.8	19.0	51.6	3.7	517	חדרה
-	-	100.0	1.9	8.5	22.9	66.7	9.8	8.5	75.8	1.1	153	חולון
16.1	7.4	76.5	2.8	18.9	35.8	42.5	8.7	34.0	49.4	2.8	391	טבריה
0.5	4.4	95.1	1.2	4.6	60.0	34.2	19.8	12.3	63.2	4.1	570	יפו
7.7	13.5	78.8	2.9	5.8	88.4	2.9	14.4	19.2	65.4	0.8	104	כפר סבא
11.6	36.0	52.4	6.1	13.4	64.0	16.5	10.4	34.8	43.9	1.2	164	כרמיאל
0.6	7.7	91.7	2.7	20.3	51.7	25.3	16.7	30.2	44.8	4.6	636	נהריה
40.4	34.9	24.7	5.7	11.1	42.8	40.4	7.8	47.3	41.3	4.2	579	נצרת
1.1	1.6	97.3	3.4	3.7	45.5	47.4	14.1	13.4	67.4	4.0	561	נתניה
0.5	3.4	96.1	1.8	10.4	71.9	15.9	24.2	25.6	41.9	3.1	434	עפולה
5.9	8.6	85.5	3.2	3.3	32.8	60.7	16.0	16.3	60.7	5.0	695	פתח תקוה
33.7	16.7	49.6	3.2	16.5	33.3	47.0	7.5	13.2	72.5	4.1	570	קרית
-	-	100.0	0.6	1.5	40.5	57.4	9.1	10.6	73.3	3.9	540	ראשון לציון
1.5	3.1	95.4	5.5	7.0	32.2	55.3	12.6	15.8	64.9	8.7	1,211	רחובות
33.5	16.1	50.4	2.6	6.0	47.6	43.8	3.4	17.5	73.4	2.5	349	רמלה
8.1	39.9	52.0	1.6	7.3	70.5	20.6	11.3	23.4	57.7	1.8	248	רמת גן
100.0	-	-	33.3	0.0	66.7	0.0	0.0	33.3	66.7	0.0	3	משרד ראשי

בסניפים הבאים מצאו החוקרים הצהרות לא נכונות ביותר ממחצית התיקים שנחקרו: כפר סבא (57.7% מהסך הכל), אשקלון (56.3%), יפו (53.5%) ורמת גן (51.2%).

בסניפים האלה מצאו החוקרים ממצאים חדשים בשיעורים בולטים: פתח תקוה – 62%, ראשון לציון – 60.7%, רמת גן – 60.5% ורמלה – 60.5%.

לחקירות היתה השפעה גדולה במיוחד על החלטות פקידי התביעות בסניפים: תל אביב (ב-82.2% מהסך הכול), ראשון לציון (65.9%), רמלה (64.5%) ו-בני ברק (64%).

בהשפעת החקירות על החלטה חיובית של פקיד התביעות מבחינת המבוטח בלט סניף תל אביב (46.2% מהתיקים) ובהשפעת החקירות על החלטה שלילית בלט סניף ראשון לציון (54.1% מהסך הכול), כפי שנראה בלוח 33.

בלוח מס' 34 מוצגים נתונים על תוצאות הטיפול בתיקים שנמצאו בהם הצהרות נכונות. יש לציין כי על אף שנמצאו הצהרות נכונות מצאו החוקרים בסניף פתח תקוה ב-50% מהתיקים האלה ממצאים חדשים. גם בסניפים בני ברק רמלה ותל אביב נמצאו ממצאים חדשים בשיעורים בולטים (44.4%, 43.6% ו-40.6%). שיעור ההשפעה של החקירה בתיקים אלה על החלטות פקידי התביעות בלט בסניף תל אביב (77.7%) ובמרחק ניכר סניף רמלה (54.7%).

בלוח מס' 35 מוצגות תוצאות הטיפול בתיקים שנמצאו בהם הצהרות לא נכונות. מלוח זה אנו למדים על שיעורי השפעה ניכרת של החקירה על החלטות פקידי התביעות: בסניף בני ברק כל החקירות השפיעו על החלטות פקידי התביעות ואחריו סניפים ראשון לציון, ירושלים ותל אביב (97.1%, 91.1%, 91% בהתאמה).

לוח 33: כל התיקים שנחקרו לפי סניף ומאפיינים שונים, 2005

(מספרים מוחלטים ואחוזים)

תוצאות הטיפול בתיק שנחקר (באחוזים מהסה"כ)						באחוזים מהסה"כ			סך הכול	סניף
החלטה שלילית			החלטה חיובית			השפעה לחקירה	ממצאים חדשים	הצהרות לא נכונות		
פקיד	חוקר	סך הכול	פקיד	חוקר	סה"כ					
8.4	37.7	46.1	41.5	12.4	53.9	50.1	47.8	40.3	13,887	סך הכול
7.3	41.0	48.3	41.1	10.6	51.7	51.6	51.3	34.7	1,851	ירושלים
3.2	36.0	39.2	14.6	46.2	60.8	82.2	56.5	33.4	533	תל אביב
10.2	31.5	41.7	50.8	7.5	58.3	39.1	36.8	36.6	1,490	חיפה
7.0	45.0	52.0	36.3	11.7	48.0	56.7	57.6	56.3	460	אשקלון
6.0	34.1	40.1	43.5	16.4	59.9	50.6	51.5	31.5	888	אשדוד
8.7	41.0	49.7	43.6	6.7	50.3	47.7	49.5	44.9	851	באר שבע
4.5	49.4	53.9	31.5	14.6	46.1	64.0	59.6	39.3	89	בני ברק
8.5	38.5	47.0	34.8	18.2	53.0	56.7	51.3	45.1	517	חדרה
8.5	36.0	44.5	49.0	6.5	55.5	42.5	41.2	44.4	153	חולון
25.3	35.1	60.4	36.3	3.3	39.6	38.4	39.1	50.4	391	טבריה
9.8	43.5	53.3	44.2	2.5	46.7	46.0	47.9	53.5	570	יפו
13.5	40.4	53.9	41.3	4.8	46.1	45.2	50.0	57.7	104	כפר סבא
3.6	31.1	34.7	59.8	5.5	65.3	36.6	37.2	50.6	164	כרמיאל
10.2	34.6	44.8	49.7	5.5	55.2	40.1	45.8	48.3	636	נהריה
10.7	25.0	35.7	45.1	19.2	64.3	44.2	33.0	39.0	579	נצרת
8.6	34.4	43.0	35.3	21.7	57.0	56.1	49.0	37.3	561	נתניה
5.1	32.0	37.1	58.5	4.4	62.9	36.4	40.6	34.1	434	עפולה
7.3	41.6	48.9	40.4	10.7	51.1	52.2	62.0	30.9	695	פתח תקוה
9.6	38.6	48.2	38.1	13.7	51.8	52.3	44.2	45.6	570	קריות
4.4	54.1	58.5	29.6	11.9	41.5	65.9	60.7	45.0	540	ראשון לציון
6.8	34.4	41.2	47.6	11.2	58.8	45.6	39.4	34.7	1,211	רחובות
9.2	42.1	51.3	26.4	22.3	48.7	64.5	60.2	48.1	349	רמלה
8.9	49.2	58.1	28.6	13.3	41.9	62.5	60.5	51.2	248	רמת גן
-	-	-	100.0	-	100.0	0.0	0.0	0.0	3	משרד ראשי

לוח 34: תיקים שנחקרו ושנמצאו בהם הצהרות נכונות לפי סניף ומאפיינים שונים, 2005

(מספרים מוחלטים ואחוזים)

החלטה שלילית			החלטה חיובית			השפעה לחקירה	ממצאים חדשים	כאחוז מהסך הכול	הצהרות נכונות	סניף
פקיד	חוקר	סך הכול	פקיד	חוקר	סך הכול					
7.7	12.1	19.8	63.1	17.1	80.2	29.2	24.9	59.7	8,296	סך הכול
8.5	18.5	27.0	60.9	12.1	73.0	30.6	31.1	65.3	1,209	ירושלים
2.2	11.3	13.5	20.0	66.5	86.5	77.7	40.6	66.6	355	תל אביב
10.6	7.2	17.8	74.3	7.9	82.2	15.1	10.9	63.4	944	חיפה
5.0	7.5	12.5	71.6	15.9	87.5	23.4	26.4	43.7	201	אשקלון
4.3	14.3	18.6	59.9	21.5	81.4	35.9	36.8	68.5	608	אשדוד
8.1	13.2	21.3	70.6	8.1	78.7	21.3	22.8	55.1	469	באר שבע
7.4	22.2	29.6	51.9	18.5	70.4	40.7	44.4	60.7	54	בני ברק
6.0	13.4	19.4	51.4	29.2	80.6	42.6	34.5	54.9	284	חדרה
10.6	3.5	14.1	80.0	5.9	85.9	9.4	4.7	55.6	85	חולון
17.5	17.0	34.5	61.4	4.1	65.5	21.1	21.1	49.6	194	טבריה
11.3	7.9	19.2	77.8	3.0	80.8	10.9	12.1	46.5	265	יפו
15.9	-	15.9	75.0	9.1	84.1	9.1	9.1	42.3	44	כפר סבא
1.2	2.5	3.7	86.4	9.9	96.3	12.3	6.2	49.4	81	כרמיאל
7.0	3.9	10.9	82.7	6.4	89.1	10.3	14.3	51.7	329	נהריה
8.2	11.9	20.1	51.3	28.6	79.9	40.5	23.2	61.0	353	נצרת
7.7	8.2	15.9	52.8	31.3	84.1	39.5	29.5	62.7	352	נתניה
3.2	10.1	13.3	81.8	4.9	86.7	15.0	19.6	65.9	286	עפולה
7.9	21.2	29.1	56.3	14.6	70.9	35.8	50.0	69.1	480	פתח תקוה
10.3	2.6	12.9	69.0	18.1	87.1	20.6	5.8	54.4	310	קריות
6.4	21.5	27.9	53.2	18.9	72.1	40.4	30.6	55.0	297	ראשון לציון
6.8	7.0	13.8	70.9	15.3	86.2	22.3	12.1	65.3	791	רחובות
2.8	16.0	18.8	42.5	38.7	81.2	54.7	43.6	51.9	181	רמלה
12.4	19.8	32.2	52.9	14.9	67.8	34.7	31.4	48.8	121	רמת גן
-	-	-	100.0	-	100.0	-	-	100.0	3	משרד ראשי

לוח 35: תיקים שנחקרו ושנמצאו בהם הצהרות לא נכונות לפי סניף ומאפיינים שונים, 2005

(מספרים מוחלטים ואחוזים)

החלטה שלילית			החלטה חיובית			השפעה לחקירה	ממצאים חדשים	כאחוז מהסך הכול	הצהרות לא נכונות	סניף
פקיד	חוקר	סך הכול	פקיד	חוקר	סך הכול					
9.4	75.8	85.2	9.5	5.3	14.8	81.1	81.8	40.3	5,591	סך הכול
5.0	83.2	88.2	3.9	7.9	11.8	91.1	89.3	34.7	642	ירושלים
5.1	85.4	90.5	3.9	5.6	9.5	91.0	88.2	33.4	178	תל אביב
9.5	73.6	83.1	10.1	6.8	16.9	80.4	81.5	36.6	546	חיפה
8.5	74.1	82.6	8.9	8.5	17.4	82.6	81.9	56.3	259	אשקלון
9.6	77.1	86.7	7.9	5.4	13.3	82.5	83.2	31.5	280	אשדוד
9.4	75.1	84.5	10.5	5.0	15.5	80.1	82.2	44.9	382	באר שבע
-	91.4	91.4	-	8.6	8.6	100.0	82.9	39.3	35	בני ברק
11.6	69.1	80.7	14.6	4.7	19.3	73.8	71.7	45.1	233	חדרה
5.9	76.5	82.4	10.3	7.3	17.6	83.8	86.8	44.4	68	חולון
33.0	52.8	85.8	11.7	2.5	14.2	55.3	56.9	50.4	197	טבריה
8.5	74.4	82.9	15.1	2.0	17.1	76.4	79.0	53.5	305	יפו
11.7	70.0	81.7	16.6	1.7	18.3	71.7	80.0	57.7	60	כפר סבא
6.0	59.1	65.1	33.7	1.2	34.9	60.2	67.5	50.6	83	כרמיאל
13.7	67.4	81.1	14.3	4.6	18.9	72.0	79.5	48.3	307	נהריה
14.6	45.6	60.2	35.4	4.4	39.8	50.0	48.2	39.0	226	נצרת
10.1	78.5	88.6	5.7	5.7	11.4	84.2	81.8	37.3	209	נתניה
8.8	74.3	83.1	13.5	3.4	16.9	77.7	81.1	34.1	148	עפולה
6.0	87.0	93.0	5.1	1.9	7.0	88.8	88.8	30.9	215	פתח תקוה
8.8	81.5	90.3	1.2	8.5	9.7	90.0	90.0	45.6	260	קריות
2.1	93.8	95.9	0.8	3.3	4.1	97.1	97.5	45.0	243	ראשון לציון
6.9	85.9	92.8	3.6	3.6	7.2	89.5	90.7	34.7	420	רחובות
16.1	70.2	86.3	8.9	4.8	13.7	75.0	78.0	48.1	168	רמלה
5.5	77.2	82.7	5.5	11.8	17.3	89.0	88.2	51.2	127	רמת גן
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	משרד ראשי

סיכום ומסקנות

מהדו"ח עולה כי בכ-75% מתיקי הבטחת הכנסה שנחקרו בשנים 2001-2005 התבקשו החוקרים לבדוק שאלה יחידה. לאור זאת כדאי לשקול לכלול יותר שאלות בחקירה, כדי לאפשר לפקיד התביעות להגיע לידי החלטה מדויקת יותר על סמך יותר פריטי מידע.

מהנתונים עולה כי בשנים 2001 – 2005 לפריטי המידע שנחקרו על סמך נוהל היה שיעור השפעה על החלטות פקידי התביעות גבוה יותר משל פריטי המידע שנחקרו על סמך שיקול דעת. הנתונים הכמותיים לא מספקים הסבר לקיומה של תופעה זו. יש מקום לערוך בדיקה בתיקים כדי לאתר את מקור התופעה הזאת.

למרות האמור לעיל, יש לעודד בכל זאת חקירת תיקי תביעות על סמך שיקול דעת של פקיד התביעות, משום שהוא מהווה מרכיב חיוני בהחלטה להוציא תיק לחקירה, ואין די בנהלים. יש לציין כי החוקרים הצליחו לאתר הצהרות לא נכונות בכ-34% מהתיקים שהופנו לחקירה על סמך שיקול דעת לעומת 30% באלה שהופנו על סמך נוהל, בשנים 2001-2005.

נמצא עוד כי החוקרים מצאו ב-40% מהתיקים שנשלחו לחקירה ממצאים חדשים שלא הופיעו בהצהרות התובעים. אין בנתונים לבדוק באיזו מידה יש לממצאים אלה השפעה ישירה על החלטות פקידי התביעות, אם כי ניתן לשער שלממצאים שהתגלו בחקירה היה תפקיד חשוב בהחלטת פקידי התביעות.

עוד עולה כי ההחלטה השלילית בתיקי המבוטחים נשענה ברוב המקרים על תוצאות החקירה: מתוך 43.9% מהתיקים שבהם התקבלה החלטה שלילית בידי פקיד התביעות 35.8% היו על פי תוצאות החקירה, ורק ב-8.1% היתה על פי שיקולים של פקיד התביעות שלא היו קשורים לחקירה. לכן יש לראות בחקירות מרכיב חיוני המשמש כלי עזר חשוב בידי פקידי התביעות בעת קבלת החלטה בתיקי תביעות חשודות.

נספחים

א. אופן הדיווח של פקידי התביעות

במערכת הממוחשבת התבקשו פקידי התביעות לדווח בין היתר על אופן הטיפול בתיקי תביעות שהופנו לחקירה, כדלקמן:

(1) הסיבה לחקירה

- א. על פי נוהל: כאשר התיק הופנה לחקירה על פי נהלים שנקבעו בתקנות.
- ב. על פי שיקול דעת: כאשר פקיד התביעות סבר על פי דעתו שיש להעביר את התיק לחקירה.
- ג. מידע מהציבור: כאשר פקיד התביעות הפנה את התיק לחקירה בהתבסס על מידע שהתקבל מהציבור (הלשנות).
- ד. השלמת חקירה: כאשר פקיד התביעות סבר שהנתונים שהתקבלו בחקירה מחייבים השלמה בידי החוקר.

(2) נושאי החקירה: פקיד התביעות רשם באלו פריטי מידע התבקשו החוקרים לתשאל את הנחקרים.

הוכנה רשימה של נושאים ראשיים שבתוכם פורטו נושאים משניים. לצורך המחקר הנוכחי רוכזו פריטי מידע לפי נושאים ראשיים.

(3) אימות פריט מידע: פקידי התביעות התבקש לדווח באיזו מידה אימתה החקירה את הצהרת מגיש התביעה. ניתנו שלוש אפשרויות:

- מלא – הצהרת התובע על פריט המידע הנבדק נמצאה נכונה בידי החוקרים.
- חלקי – הצהרת התובע על פריט המידע הנבדק נמצאה נכונה באורח חלקי בידי החוקרים.
- לא – החוקרים מצאו כי הצהרת התובע על פריט המידע הנבדק אינה נכונה.

(4) דיווח על ממצאים חדשים בחקירה:

- כן – אם החוקרים מצאו ממצאים חדשים הקשורים לפריט המידע הנחקר, העשויים לתרום להחלטה של פקיד התביעות.
- לא – החוקרים לא מצאו ממצאים חדשים כלשהם הקשורים לפריט המידע הנחקר.

(5) השפעה של פריט המידע שנחקר על ההחלטה

בכל פריט ופריט התבקש פקיד התביעות לקבוע אם היתה לממצאי חקירת הפריט השפעה על החלטת פקיד התביעות, בלי קשר לסוג ההחלטה (חיובית או שלילית) שהתקבלה בתיק.

כן – ממצאי החקירה בפריט הנבדק השפיעו על ההחלטה שהתקבלה בתיק.
לא – ממצאי החקירה בפריט הנבדק לא השפיעו על ההחלטה שהתקבלה בתיק.

6) החלטת פקיד התביעות

- פקיד התביעות התבקש לרשום את סוג ההחלטה שניתנה בתיק.
- החלטה בעלת השלכה חיובית על התביעה: אישור, המשך זכאות, העלאה בשיעור הגמלה.
  - החלטה בעלת השלכה שלילית על התביעה: דחייה, הפחתת גמלה, הפסקת זכאות.

אופן ביצוע הסיקרה

כדי להקל על הניתוח ולקבל ממצאים של ממש נעשו מספר פעולות מקדימות:

1. נושא חקירה: הוכנה רשימה של נושאים ראשיים שבהם נכללו נושאים משניים. באותם תיקים שבהם ניתן פירוש מילולי לפריט שסווג כ"לא ידוע", נעשה מאמץ להתאים אחד מסוגי הנושאים הראשיים.
  2. בשל מיעוט האימותים החלקיים נכללו האימותים החלקיים באימותים המלאים.
  3. ברבע מהתיקים בשנים אלה החוקרים ביקשו לחקור כמה פריטי מידע (שניים עד שלושה). כדי לתת לתיקים אלה נושא מרכזי ולכלול אותם עם תיקים שבהם נחקר נושא יחיד, בנתונים על נושאי חקירה לפי תיקים, נכללו תיקים שבהם נחקר יותר מנושא אחד, לפי הנושא העיקרי.
- בנתונים על אימות פריטי המידע נקבע כי תיק שבו נמצא לפחות פריט מידע לא נכון, ייספר כתיק שבו הצהרת התובע לא נכונה. רק במקרים שבהם כל פריטי המידע שנחקרו נמצאו נכונים ייחשבו לתיקים שבהם הצהרת התובע כולה נכונה.

ג. סוגי נושאים שהופנו לחקירה

נושאי החקירה מוינו לפי הקבוצות העיקריות האלה:

1. מגורים משותפים: בדיקת מגורים משותפים, אלימות במשפחה.
2. רכב: שימוש ברכב, העברה פיקטיבית של הרכב על שם קרוב משפחה.
3. הכנסות ועבודה: מקורות קיום, מקום העבודה, האם התובע עובד, האם התובע משתמש ברכב של המעסיק, קיום שותפות, בחברה, עסק, קרבה משפחתית למעסיק.
4. בדיקת נכסים: קיומם של נכסים, נכלל בין היתר השכרת דירות ו/או חדרים.
5. ילדים: מי מחזיק בילדים בפועל, ילדים נטושים.
6. תושבות: מקום מגורים, קניית דירה, שכירת דירה, האם התובע מצוי בארץ, קיומם של קרובי משפחה, ריבוי נסיעות לחו"ל.
7. שונות: לימודים, השגחה על קרובי משפחה תלויים, משפחה מורחבת ועוד.